

RR-0316

First Year B. Com. Examination
March/April – 2010
Organization & Working of Co-operatives

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
F. Y. B.COM.

Name of the Subject :
ORGANIZATION & WORKING OF CO-OPERATIVES

Subject Code No. : 0 3 1 6 Section No. (1, 2,.....) : NIL

Seat No. :

Student's Signature

(૨) પ્રશ્ન નં-૧ ફરજિયાત છે.

(૩) પ્રશ્નની જમણી બાજુએ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ નીચેના પ્રશ્નોના અતિ ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૨
- (૧) સહકારની વ્યાખ્યા આપો.
- (૨) ઓડિટરની લાયકાત તથા ફરજો જણાવો.
- (૩) અમર્યાદિત જવાબદારીવાળી સહકારી મંડળી એટલે શું ?
- (૪) ભારતમાં સહકારી ચળવળનો આરંભ કયા વર્ષમાં થયો હતો ?
- (૫) સહકારી સભાસદના હક્કો જણાવો.
- (૬) સમાજવાદનાં કોઈ પણ ચાર લક્ષણો જણાવો.

- ૨ સહકારના મુખ્ય સિદ્ધાંતોની સવિસ્તર ચર્ચા કરો. ૧૨

અથવા

- ૨ ભારતમાં આયોજનકાળ દરમ્યાન સહકારી પ્રવૃત્તિના થયેલ વિકાસની રૂપરેખા આપો. ૧૨

- ૩ સમાજવાદનાં દૂષણો જણાવો. સમાજવાદનાં દૂષણો સહકારી પ્રવૃત્તિ દ્વારા કેવી રીતે દૂર કરી શકાય ? ૧૨

અથવા

- ૩ સહકારી શિક્ષણ અને તાલીમના હેતુઓ કયા છે ? સહકારી શિક્ષણ અને તાલીમની વિવિધ પદ્ધતિઓ જણાવો. ૧૨

- ૪ ભારતીય સહકારી પ્રવૃત્તિની મુખ્ય મર્યાદાઓ જણાવો. ૧૨
- અથવા**
- ૪ સહકારની સફળતાની મુખ્ય શરતો કઈ કઈ છે ? ૧૨
- ૫ ખરીદ વેચાણ સહકારી મંડળીના હેતુઓ, મહત્વ, કામગીરી અને મર્યાદાઓ ચર્ચો. ૧૨
- અથવા**
- ૫ ભારત જેવા વિકાસમાન દેશમાં સહકારી પ્રવૃત્તિ કઈ રીતે ઉપયોગી છે ? ૧૨
- ૬ ટૂંક નોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૧૦
- (૧) સહકાર અને મૂડીવાદી અર્થવ્યવસ્થા
- (૨) મર્યાદિત જવાબદારીવાળી સહકારી મંડળી
- (૩) રાજ્યની મદદ અને સહકાર
- (૪) સહકાર ચળવળની ખામીઓ
- (૫) કૃષિવિષયક ધિરાણ સહકારી મંડળી.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
 (2) Question no. 1 is compulsory.
 (3) Figures to the right indicate full marks of question.

- 1 Answer the following questions very briefly : 12
- (1) Give definition of co-operation.
- (2) State qualification and duties of an auditor.
- (3) What is co-operative society with unlimited liability ?
- (4) In which year co-operative movement started in India ?
- (5) State rights of a co-operative member.
- (6) State any four characteristics of socialism.
- 2 Discuss main principles of co-operation in detail. 12
- OR**
- 2 Give an outline of development of co-operative movement in India during planning period. 12

3 State evils of socialism. How can evils of socialism be removed by co-operative activity. **12**

OR

3 What are the objectives of co-operative education and training ? State various methods of co-op. education and training. **12**

4 State prime limitations of Indian Co-operative activity. **12**

OR

4 Which are pre conditions for success of co-operation ? **12**

5 Discuss objectives, importance, working and limitations of a Sale and purchase co-operative society. **12**

OR

5 How co-operative activity is useful for developing countries like India ? **12**

6 Write short note : (any **two**) **10**

- (1) Co-operation and Capitalism
- (2) Co-operative society with limited liability
- (3) State aid and co-operation
- (4) Limitations of co-operative movement
- (5) Agriculture credit co-operative society.